

UNIUNEA EUROPEANĂ – O UNIUNE A ȘTIINȚEI ȘI TEHNOLOGIEI MONDIALE

Narcis JITARU¹

narcis_vyli@yahoo.com

ABSTRACT: Since the 2008, the first signs of global financial crisis, the European Union began a series of actions and plans that were to be found today under the name: „Europe 2020 – A European strategy for economic and sustainable growth and inclusion favourable”.

Innovation has been placed in the center of the EU 2020 strategy for growth and job creation. Romania, with the other 26 Member States adopted its own national targets in these areas. Various actions at European and national level support the strategy. In this respect, the National Authority for Scientific Research was created from the initiative of the Government of Romania, under the guardianship of the Ministry of National Education.

The European Union is one of the most scientifically productive in the world but, however, does not provide sufficient areas of global excellence where research generates breakthrough results that may cause structural changes. The main responsibility for building a competitive public science base belongs to the Member States. It is clear that the EU support can add value, as done in the past through various initiatives that have helped create the European Research Area (ERA). It is essential to study how it can the provided funding be used by the Common Strategic Framework to accelerate progress towards a truly unified ERA.

KEYWORDS: strategies, technology, inovation, competitive.

Încă din anul 2008, la primele semne globale de criză financiară, Uniunea Europeană a întreprins o serie de acțiuni și planuri ce aveau să se regăsească astăzi sub denumirea: „Europa 2020 – O strategie europeană pentru creștere economică, durabilă și favorabilă incluziunii”.

Într-o lume aflată în permanentă schimbare, UE dorește să devină o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Aceste trei priorități se sprijină reciproc și sunt în măsură să ajute UE și statele membre să obțină un nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială.

¹ Inginer, coordonator al Centrului de Informare Europeană „Europe Direct Comănești”

Strategia „Europa 2020” vizează: creșterea inteligentă, prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; creșterea durabilă, prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive; creșterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a forței de muncă care să asigure coeziunea socială și teritorială.

„Europa 2020” își propune până în anii 2020 ca: rata de ocupare a populației cu vârsta între 20–64 ani să ajungă la 75%; să se aloce investiții (publice și private) în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul UE; să atingă obiectivul „20/20/20” în domeniul energiei și al schimbărilor climatice; să se ridice la un nivel maxim de 10% al ratei părăsirii timpurii a școlii și un nivel minim de 40% al ratei de absolvire a unei forme de învățământ terțiar în rândul tinerilor cu vârstă între 30 și 34 ani; reducerea cu 20 de milioane a numărului de cetățeni europeni amenințați de sărăcie și excluziune socială.

Una dintre cele 7 inițiative emblematice ale Strategiei „Europa 2020”, denumită „O Uniune a inovării”, publicată la 6 octombrie 2010, oferă o viziune amplă a inovării în Uniunea Europeană interconectând politicile publice ca: de la cercetare-dezvoltare, la educație, întreprinderi, coeziune socială, ajutor de stat, standardizare, achiziții publice, proprietate intelectuală. Inițiativa urmărește o abordare strategică și integrată a cercetării și inovării, stabilind cadrul și obiectivele la care ar trebui să contribuie viitoarea finanțare a cercetării și inovării în UE, pe baza prevederilor din tratate.

România, alături de cele 27 state membre, a adoptat propriile ei obiective naționale în aceste domenii. Diverse acțiuni la nivel european și național vin în sprijinul Strategiei. În acest sens, s-a creat la inițiativa Guvernului României, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, aflată în tutela Ministerului Educației Naționale.

O altă măsură menită să ia pulsul îndeaproape a propunerilor legislative pentru a ajuta Uniunea Europeană și implicit România, în domeniul cercetării și inovării, a fost instituirea *Oficiului Român pentru Știință și Tehnologie* pe lângă Uniunea Europeană, ROSTeu, cu sediul la Bruxelles. Misiunea ROSTeu este de a promova participarea eficientă a comunității de cercetare românești în programele de cercetare și dezvoltare ale UE, introducerea politicilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România, să sprijine și să promoveze cooperarea între întreprinderi industriale și de servicii, universități și institute de cercetare, în scopul de a participa consorții; pentru a stimula înființarea de grupuri de interese la nivel european, prin

concentrarea asupra competențelor existente la nivel național, în scopul de a crește șansele lor de a participa la proiecte/programe europene.

La nivel Uniunii Europene, există Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT), un organism autonom al UE care reunește sectorul învățământului superior, cel al cercetării și cel de afaceri pentru a stimula o inovare de vârf la nivel mondial. Prin comunitățile sale de cunoaștere și inovare (CCI) foarte integrate, institutul întărește legăturile din cadrul triunghiului cunoașterii.

O altă instituție europeană în domeniul cercetării este și *Centrul Comun de Cercetare* al Comisiei Europene (JRC) care cuprinde 7 institute situate în 5 state membre care au domenii diferite de specializare a expertizei științifice și tehnice. Domeniile de competență de bază ale CCC sunt: alimentele; produsele chimice și sănătatea; mediul și dezvoltarea durabilă; protecția și securitatea nucleară. Acestea sunt consolidate prin expertiză în trei competențe orizontale: evaluări și materiale de referință; securitate publică și antifraudă; previziuni tehnologice.

Uniunea Europeană se numără printre cele mai productive din punct de vedere științific, din lume dar, cu toate acestea, nu conține suficiente zone de excelență de nivel mondial în care cercetarea generează rezultate revoluționare ce pot determina schimbări structurale.

Principala responsabilitate pentru construirea unei baze științifice publice competitive revine statelor membre. Este clar că sprijinul UE poate aduce valoare adăugată, așa cum a făcut și în trecut, prin diverse inițiative care au contribuit la crearea Spațiului european de cercetare (SEC). Este esențial să se studieze modul în care poate fi folosită finanțarea furnizată prin cadrul strategic comun pentru a accelera progresul către un SEC cu adevărat unificat.

Alte surse de finanțare și informare în domeniul cercetării și inovării 2007–2013:

Eurostars – finanțare și sprijin, special elaborat pentru întreprinderile mici: Programul Eurostars oferă finanțare concepută special pentru nevoile firmelor mici, sprijinindu-le participarea la proiecte internaționale în domeniul cercetării și inovării.

Al șaptelea program-cadru de cercetare: Acest program-cadru reprezintă principalul instrument de finanțare al cercetării al UE și va aloca cercetării peste 53 de miliarde de euro până în 2013, o mare parte din această sumă fiind pusă la dispoziția IMM-urilor.

Serviciul de informare în domeniul cercetării: Aveți o întrebare despre cercetarea europeană? Încercați să vă descurcați cu Programul-cadru pentru cercetare? Intrați în legătură cu experții și puneți întrebări direct, prin formularul online.

IMM-urile în cercetare – puncte de contact naționale: Consiliere și sprijin pentru firmele mici interesate de oportunitățile oferite de UE pentru cercetare – o listă cu punctele de contact naționale din UE sau din lume.

Cercetarea și IMM-urile – un ghid despre finanțarea pentru cercetare a IMM-urilor de către UE. Această pagină ajută firmele mici să afle dacă sunt un IMM și ce oportunități li se oferă, în funcție de posibilitățile lor de a se ocupa de cercetare cu mijloace proprii. Pagina conține și un buletin de știri, un ghid și un forum on-line despre IMM-uri în PC7 (al 7-lea program-cadru).

Programul-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP): Acest program sprijină antreprenoriatul și inovarea în ceea ce privește IMM-urile, capacitatea lor de absorbție de TIC și utilizarea durabilă a energiei.

Inițiativa pentru ecoinovare: Inițiativa de finanțare pentru ecoinovare ajută întreprinzătorii europeni să dezvolte și să comercializeze produse, servicii și procese inovatoare, care să aibă o valoare importantă pentru mediu și să poată fi reproduse și multiplicare în întreaga UE.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDER): FEDER – cel mai extins instrument financiar al UE pentru IMM-uri – sprijină firmele mici prin cofinanțare de activități într-o mare varietate de domenii. Programele sunt gestionate și puse în practică de către statele membre.

EUREKA – o rețea de cercetare și dezvoltare orientată către piață: Această rețea sprijină cercetarea, dezvoltarea și inovarea în toate sectoarele, facilitând accesul societăților atât la fonduri naționale publice și private, cât și la competențe și expertiză pe tot teritoriul Europei.

Comunitățile de cunoaștere și inovare: Ca promotori ai inovării, întreprinderile mici se pot alătura unei comunități de cunoaștere și inovare (CCI) pentru a forma parteneriate cu alți actori-cheie, inclusiv cu organizații de cercetare, cu finanțatori ai cercetării și cu guverne. CCI-urile fac parte din Institutul European de Inovare și Tehnologie (IET).

Bibliografie:

- [1] „Europa 2020: o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” – COM (2010) 2020.
- [2] „Inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020 – O Uniune a inovării” – COM (2010) 546.
- [3] Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, titlul XVII „Industria” și titlul XIX „Cercetarea și dezvoltarea tehnologică și spațiul”; Tratatul Euratom, titlul II, capitolul 1 „Promovarea cercetării”.
- [4] Oficiul Roman pentru Știința și Tehnologie, pe lângă UE – <http://rosteu.ancs.ro/>
- [5] <http://eit.europa.eu/>
- [6] JRC este un serviciu al Comisiei care furnizează sprijin științific și tehnic pentru dezvoltarea și implementarea politicilor UE.
- [7] Carte Verde – COM (2011) 48 final.
- [8] <http://www.eurostars-eureka.eu/home.do>.
- [9] http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html.
- [10] http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html.
- [11] http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=ncp.
- [12] http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm.
- [13] http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm.
- [14] http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/data/index_en.htm.
- [15] http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/regional/index_ro.cfm.
- [16] <http://www.eurekanetwork.org/>
- [17] <http://eit.europa.eu/kics/>